

Hoge betrouwbaarheid gezondheidsdata in Noord-Nederland dankzij Gezondheidsmonitor GGD-en en Lifelines

De noordelijke GGD-en en Lifelines beschikken over zeer betrouwbare data voor gezondheidsbeleid op regionaal en gemeentelijk niveau. Zo vormen zowel de periodieke Gezondheidsmonitor van de GGD-en, het RIVM en het CBS, als data van Lifelines belangrijke bronnen voor beleidsmakers. De Gezondheidsmonitor van 2016 is onlangs getoetst aan Lifelines op basis van de beschikbare gegevens over obesitas. Dit is een belangrijke indicator om de gezondheid te monitoren. Uit de toetsing blijkt dat de gecombineerde analyse van beide databronnen zeer betrouwbare resultaten oplevert.

Dankzij de toetsing van de twee databronnen kan bij de uitwerking van de aankomende Gezondheidsmonitor van 2021 rekening gehouden worden met correcties die voor de gemeenten in Noord-Nederland zijn berekend. Door het benutten van verschillende databronnen én specifieke data van de regio kan nog beter inzicht in regionale gezondheidspatronen verkregen worden.

Zelfrapportage vs. meting van lichaamsgewicht

De landelijke monitoring van obesitas is gebaseerd op de zelfrapportage van lichaamsgewicht en – lengte van de deelnemers aan de Gezondheidsmonitor. Omdat mensen niet altijd een juiste inschatting maken van hun lichaamsgewicht, rijst de vraag in welke mate deze vorm van monitoring een adequaat beeld geeft van de werkelijke situatie. Naast deze zelfrapportage verricht Lifelines metingen bij deelnemers, waardoor de unieke mogelijkheid ontstaat om te analyseren hoe accuraat mensen hun eigen gewicht inschatten. Vanuit deze analyses werden vervolgens de resultaten van de Gezondheidsmonitor 2016 nogmaals getoetst. Bij de analyses is tevens rekening gehouden met het opleidingsniveau van deelnemers, wat een belangrijke indicator van sociaaleconomische status is. Deze status beïnvloedt in welke mate obesitas voorkomt in de bevolking en de eigen inschatting van het lichaamsgewicht.

Obesitas in Noord-Nederland

Uit het onderzoek van de GGD-en en Lifelines werd zichtbaar dat de mate waarin obesitas in de lokale bevolking voorkomt samenhangt met de verschillen in opleidingsniveau op gemeentelijk niveau. In de noordelijke provincies zijn de contrasten tussen de gemeenten groot: aan de oostelijke en noordelijke rand van Noord-Nederland komt obesitas relatief vaak voor. In de grotere steden (Groningen en Leeuwarden) en in Friesland juist minder.

Correctie per gemeente

Voor elke gemeente werden de zelf-gerapporteerde gegevens van de Gezondheidsmonitor 2016 licht gecorrigeerd met de data van Lifelines. De belangrijkste correcties hebben te maken met verschillen in de samenstelling van de bevolking en een te lage inschatting van het eigen gewicht. De prevalenties worden voor heel Noord-Nederland bijgesteld met +1,28% (van 14,51% naar 15,79%). Deze correcties van 1-2% gelden voor de meeste gemeenten. In enkele gemeenten valt de correctie hoger uit (3-4%), tevens komt het voor dat de prevalenties naar beneden bijgesteld moeten worden.

Dat de bijstelling beperkt blijft tot ruim 1% en dat dezelfde regionale patronen terugkeren bij elke gegevensbron laat zien dat zowel de Gezondheidsmonitor als Lifelines betrouwbare bronnen zijn voor de kennis van obesitas in Nederland.

[Het hele onderzoeksrapport is hier te lezen.](#)